

Szerkesztőségi Iroda:

Nagybetskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybetskere-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Nagybetskerek, 1913.

XLII. évfolyam, 246. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre --- 24 K
Félévre --- 12 K
Negyedévre --- 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
::: detési irodák :::

Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Szombat, október 25.

Az ország pénzügyei és az ellenzék.

— okt. 25.

A teljesen csüggedt, kedvetlen és tehetetlen ellenzékben már csak a reményesség tartja a lelket. Biznak valami véletlenben, valami csodában, amely megváltja őket siralmas helyzetükből. Avval ugyanis tisztában vannak, hogy ők minden akcióra képtelenek, de abban reménykednek, hátha magától történik valami, magától akad valami nehézség, mely a kormányt megbukztatja és őket hatalomra segíti.

Az a pár elkeseredett honatya, aki most a fővárosban van és délben a Kosuth Lajos-utca aszfaltján csinálja az ellenzéki hangulatot, este pedig az ürességtől tátongó ellenzéki pártklubokban markirozza az eleven pártértekezletet, legujjabban avval bátorítja és vigasztalja egymást, hogy rossz a pénzügyi helyzet. A kormány nem tud elég pénzt szerezni, tehát rövidesen megbukik — és jövünk mi.

Kérem ez nem tréfa, ezt egész komolyan így beszélnek ellenzéki körökben. Hát ne akadunk fenn ezen a kétségbeesett cinizmuson, mely az ország súlyos gazdasági és pénzügyi helyzetéből merít magának vigasztalást, de vizsgáljuk meg egy kissé közelebbről, hogy micsoda alapja van az ellenzéki reménykedéseknek.

Mindenekelőtt nincs mit titkolni rajta, hisz köztudomású dolog, hogy a nemzetközi pénz és hitelválság, a nagy gazdasági depresszió. Magyarországon nehéz viszonyokat idézett elő és ezek a vi-

szonyok éreztették hatásukat az állam pénzügyeire is. Az összes gazdasági ágakban, a mezőgazdaságban, iparban, kereskedelemben mutatkozó jövedelemesökkenés nem maradhat hatás nélkül az állami bevételekre. Az elemi csapások, melyek az ország nagy területeit sújtották, szintén nagyon hátrányosan befolyásolták az adózási viszonyokat. Ezt a helyzetet érzik az állam összes bevételi forrásai, úgy az egyenes-, mint a közvetett adók és az üzemi bevételek is. Hozzájárulnak mindehhez a külföldi bonyodalmak által okozott rendkívüli kiadások, továbbá az a körülmény, hogy beruházásokra szükséges kölcsönöket a nemzetközi pénzügyi viszonyok következtében nehezebben és kedvezőtlenebb feltételek mellett lehet beszerezni.

Kétségtelen ezek után, hogy a kormánynak nagy gondjába, nagy munkájába kerül az államháztartás egyensúlyát fentartani. Ezt a munkát azonban — e felől nyugodtak lehetnek az ellenzék pénzügyi kapacitásai, — el is végzi lelkiismeretes gondnal és felelősség érzettel. A kormány ezen a téren is a karaván munkáját teljesíti.

Hogy az ellenzék gunyos, lelkiismeretlen kárörömmel nézi az ország pénzügyi és gazdasági bajait, ezt még valahogy meg lehet érteni. Elég cinikusak, elég lelkiismeretlenek, elég kétségbeesettek hozzá. De hogy miből meríti azt a reményt, hogy a pénzügyi bajok szanálása az ő munkájukat teszi okvetlen szükségessé, ez rejtély. Mert a dolog éppen ellenkezőleg úgy áll, hogy éppen ezek a nehézségek teljesen kizárják reményeik megvalósulását.

Mire alapítják ezt a reménységet? Az

ő négyesztendei kormányzásuk valóságos elriasztó példája volt az esztelen pazar költségeknek és a rossz gazdálkodásnak. Az ő szénzállítási és talpfa-szerződéseik, balatoni vasútjuk és egyéb dolgaik jogsíjtják talán őket arra a hitre, hogy ők vannak hivatva az ország pénzügyeit rendben tartani? Ők hasonlíthatatlanul kedvezőbb, szinte rózsás gazdasági viszonyok között kormányoztak és mégis deficitbe hozták az állam háztartását s üresen hagyták az állami pénztárakat. Ők most lapjaikban erősen támadják a kormányt, amiért az állam hitelszükségletét függő kölcsön útján szerzi be. De hát nem ők voltak az elsők, akik a pénztári utalványokkal való hitelműveleteket megkezdték? A munkapárti kormány e kölcsön prolongálásán és az általuk kiűritett pénztári készletek kifundálásán volt kénytelen a pénzügyi piac sokkal nehezebb helyzetben e művelethez nyulni. Az igazság az, hogy a mai pénzügyi helyzet nehézségeit részben a rendkívül súlyos viszonyok, de nagyrészt a koalíció gazdálkodása okozták.

A pénzügyi helyzetben tehát a koalíció levitézlett lovagjai ne igen bizzanak. Ezen a téren számukra nem terem babér. Nincs oly teremtett lélek az országban, aki a koalíció pénzügyi gazdálkodását visszakíváná, különösen az ilyen nehéz időkben.

Azért jó lélekkel ajánljuk, ne is igen bolygassák ezt a dolgot, mert nem nekik való. Maradjanak csak meg apró kis botránnyaiknál. Ehhez értenek.

Zsoltárokból.

Credo.

Hiszek tebened te Végtelen te Nagy,
Mert gyakran érzem súlyos balkezed.
Tudom, a Nagyság, az Erő Te vagy
És én, a féreg, dacolok veled.
Elejbéd állok mint egykor Izrael,
Födetlen fejjel, daccal, zordonan.
Hiába szórod zengő nyilaid,
Nem félemlitsz meg sohasem Uram!
Hiszek tebened, de megtagadlak
S ha százszor sújtasz, százszor fölkelek.
Mevontad tőlem áldó jobbkezed,
Balkezedtől még meg nem remegek.
Oh meddig tart még ez a vad tusa?
Erős vagy, — mért nem sújtasz hát agyon,
Hiszen a vesztes ugys én vagyok,
Kezem már reszket, szédül az agyam!
..... A napba nézek dacosan.
Ah jaj, nem bírja fényit a szemem!
Szégyelve érzem gyenge voltomat
S én a dacos, mint gyermek, — könnyezem.
..... E pillanatban hallok csudás zenét.
Szerék danája? Égből hallatszának?
Körültetekintek... Szépen, fönsgesen
Tekint le rám a fellegtelen ég.

És hallok újból a csudás zenét.
Hallja-e más is? Avagy csupán csak én?

És im a kertből dalolva jó felém
Az én kis lányom, az én kis esetém.
Ajaka dalt zeng — két szemem ragyog.
Uram legyőztél... és térdre roskadok.

Bükkös.

Zongoránál.

A billentyűkön végigtűz kezem
S lány esendülésben fölremeg a hur.
Mint tört opálra bucsuzó sugár,
Az érzés esőben lelkemre borul.

Régi emlékek... Elfelelt percek...
Most visszahozza a dal, a bánat.
Mintha a szívem a szíve volna
A zongoránál!...

Leejtem kezem... Tünik a varázs,
Mint a lehelet ezüst gyöngyszemen.
A szívem hideg, alighogy dobban
S könnyes a szemem...

Csergő Gábor.

A lovagok és a puska.

A lovagkor az öreg és tarka mult egyik legszínesebb, történelmileg legérdekesebb időszakát képezte. Tele van a lovagok harci és szerelmi életének gazdag romantikájával, melyet kopott troubadurjaik oly szépen tudtak megénekelni az ősi kobzán.

A „nobles oblige“ szelleme lengte át e kort. Jellegetes lovagiasságuk és arisztokratikus büszkeségük nemcsak társadalmi, hanem harci modorukban is megkapó módon nyilvánult meg.

Mint egyidőben a régi görögöknél és rómaiaknál volt szokásban, náluk is csak a kiváltságosak: nemesek és lovagok harcolhattak.

Színpadai látványosság volt, midőn a kijelölt harci mezőn gyülekeztek. Elöl, hatalmas lovon, tetőtől-talpig vértetett (néha a ló is) a lovagok jöttek pajzs, lándzsa, hadi szekerce, palloskard és törrel fölfegyverkezve, mögöttük a diszes kíséret: lovászok, darabontok, szolgálégynek és nemes apródok (kiket idővel szintén lovaggá „ütöttek“).

Csataik lovagi tornajátékhöz hasonli-

ANGOL FELÜLTŐK.

Goldschmidt Cipót NAGYBETCSKEREK,

ünyvadi-utca, Daun vaskereskedésével szemben

Ajánlja ujonnan felszerelt nagy raktárát kész férfi- és gyermekruha, téli rövid- és hosszú kabát, bőrkabátok szövet- és szőrmebéléssel, esőköpenyek, felöltők, gallérok és külön nadrágokban. — UJDONSÁGOK női- és leánya-paletok, köpenyek, körgallérok, muffok, kollierekban stb.

Szigoruan szabott olcsó árak!

671-94

Szigoruan szabott olcsó árak!

ANGOL PÁRIANOK

— **A serdülő ifjuság makacs székrekedése:** Iskolásgyermeknek, akik fejfájásról, étvágytalanságról, nehéz székelésről panaszkodnak és amellet arebőrük telve van mindenféle kiütéssel, reggeli előtt egy kis pohár Ferenc József-keserűvizet kell adni, mire ennek gyomor-, bél- és vértisztító hatása folytán sokszor meglepő szép eredmények következnek be. „A természetes Ferenc József-keserűvizet”, írja dr. von Buhl müncheni orvostanár, „gyors és biztos hashajtó, különösen kellemes íze miatt pedig mindenki dicséri.” Némely üzletes, mint állítólag épp oly jól, kisebb értékű keserűvizet szokott ajánlani. A család fő saját érdekében cselekszik, ha nem enged a rábeszélésnek, vagyis oly nagyobb fűszerkereskedést, esetleg gyógyszerárt vagy drogériát keres fel, ahol a valódi Ferenc József-gyógyvizet mindig friss töltésben megkaphatja! A szétküldési igazgatóság Budapesten.

— **Magy. Kir. Szab Osztálysorsjáték.** Minden sorsjáték kezdeténél a főelárusítók a vevőknek előzékenységből egy és ugyanazon számú sorsjegyet tartják fenn s azokat a vevők a további játékokra rendszeresen szívesen veszik át. Németországban, ahol az osztálysorsjáték már több mint egy évszázad óta áll fenn, ezen módszer olyannyira el van terjedve, hogy sok család élethossziglan egy és ugyanazon számú sorsjeggyel játszik, sőt a sorsjegytulajdonos halálával az örökösök játszanak tovább ugyanazzal a sorsjeggyel. Az osztálysorsjáték sorsjegyeinek nagy nyereséyesélyeit tekintve, ezen eljárás határozottan helyes is, mert ezáltal nagyobb a valószínűség, hogy előbb vagy utóbb a sorsjegy a kívánt főnyereményt eléri.

— **Nem lehet eléggé utalni azokra a káros következményekre, melyek a fogak ápolásának az emésztés annyira fontos és nélkülözhetetlen szervének elhanyagolása folytán állanak elő.** Ellof Förberg doktor Stockholm kimutatja, hogy 73% a caries-betegeknek bajukat az elhanyagolt fogaknak köszönhetette. A fogak rendszeres tisztítása minden étkezés után és lefekvés előtt egy jól bevált és elismert szerrel, mint amilyen a Sarg-féle Kalodont, nem ajánlható eléggé.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecserkei anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Damschitz Mátyás rk. szobafestő és Berta Katalin rk. — Veliszavlyev Voin gk. földmives és Radicev Emilia gk. — Minja Emil gk. földmives és Isztrát Danica gk. — Szeifert József rk. kereskedő és Szelgrád Mária rk.

Születések: Molnár Ferenc rk. szolga, fiu. — Vojnik István rk. napszámos, fiu. — Németh János rk. napszámos, fiu. — Tull Péter rk. napszámos, fiu. — Goldschmidt Lipót izr. ruhakereskedő, leány. — Dr. Balla Emil rk. kir. törvényszéki jegyző, fiu. — Well Miklós rk. szabó, leány. — Kaffka Péter rk. kávé-

házi portás, fiu. — Pletscher Péter rk. szijgyártó, leány. — Kosztity Dániel gk. napszámos, fiu. — Latovlyev Voiszlav gk. földmives, fiu. — Banos István gk. földmives, leány. — Mucz Péter gk. földmives, fiu. — Gara Imre ref. Máv. fékező, fiu. — Ikits Dusán gk. borbély, leány.

— **Halálozások:** Thomka Mihály rk. 31 éves ácssegéd, tüdővész. — Fitzinger Ernő rk. 14 éves, hasihagymáz. — Krimity Radivoj gk. 12 hónapos, bélhurut. — Drapos Róza rk. 61 éves házi eseléd, idült esz. — Özv. Liszka Mihályné ág. ev. 70 éves, ütőrelmeszesedés. — Mucz Voin gk. 8 napos, életgyenge. — Schwartz János rk. 53 éves molnár, tüdősorvadás. — Csobanyin Janka gk. 17 éves, tüdővész. — Blazsej Ferenc 50 éves koresmáros, tüdővész.

— **Biztos gyógyhatás.** Mindazok, kik rossz emésztés vagy székrekedés következtében felfúvódásban, szorulásban, főfájásban, étvágyhiányban vagy egyéb bajokban szenvednek, a valódi „Moll-féle seidlitz-porok” használatával által biztos gyógyulást érnek el. Egy doboz ára 2 kor. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállítótól Bécs, I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerterákokban határozottan Moll A. készítménye az ő gyári jelvényével és aláírásával kéréndő. (1)

Színház, művészet.

Heti műsor:

Okt. 27. Hétfő: A feleségünk (ujdonság).

Okt. 28. Kedd: A szegény Jonathán.

Okt. 29. Szerda: Mozdófénykép.

Okt. 30. Csütörtök: La Traviata.

Okt. 31. Péntek: A csapodár.

Nov. 1. Szombat: Délután: Molnár és gyermeke, este: A mozikirály (ujdonság).

Nov. 2. Vasárnap: d. u.: Éjjeli ügyvéd, este: A mozikirály.

(*) **A dolovai nábob leánya.** Herczeg Ferenc meleg, érzelmes drámája tegnap este is nagy közönséget vonzott a színházba s nagy tetszéssel kísérte mindvégig az egész előadást, amely a legjobbak közé tartozott. Különösen viharos elismeréssel adózott a közönség Balla Kálmánnak, akinek Tarján Gidája egyike legkiválóbb alakításainak. Szép játékot nyújtott Joób Vilma szerepében Balláné, de igen jó volt Fekete Rózsi, Mészáros Pista, Arkossyné és Szántó János is.

(*) **Szécsi Ferenc jutalomjátéka.** Szécsi Ferenc, a délvidéki szintársulat kiváló tagja október hó 28-ikán a „Szegény Jonathán” címszerepében tartja jutalomjátékát. Szécsi jutalomjátékán bizonyára nagy számmal fog megjelenni a közönség, hogy elismerésével adozzon a jeles színésznek, aki itt működése alatt a közönség általános szeretetét vívta ki.

(*) **Az utolsó hét műsora.** A jövő hét lesz az idei évad utolsó színházi hete, amelynek műsorát a következőleg állapí-

Dr. MAHLER SZANATÓRIUMA ABBÁZIA

ÜDÜLŐK RÉSZÉRE.

IDEÁLIS NYÁRI TARTÓZKODÁS. TELJES PENZÓ 10 KORONÁTÓL KEZDVE.

NAGY ÁRNYAS PARK

SZÉNSAVAS ÉS TENGERSI FÜRDŐK, HIDEGVIZGYÓGYINTÉZET. HÍZLALÓ ES ÉTRENDI KURAK. — EGÉSZ ÉVEN AT NYITVA.

414—20.18

totta meg az igazgatóság: Vasárnap délután utolsóelőtti délutáni előadásul a Cigánybáró, este az Ingvenélők népszimű. Hétfőn Balláné Marthon Erzsibeufelléptéül Balázs Sándornak a Magyar Színházban színrekerült „A feleségünk” című vigjátéka. Kedden Szécsy Ferenc jutalomjátékául általános béreltszünetben „A szegény Jonathán”, M. Löcker Károly operettje. Szerdán Balla Kálmán felléptével a Mozdófényképek, Kadelburg és Blumenthal nagyhatásu bohózata. Csütörtökön Verdi emlékezetére „La Traviata” (A tévedt nő) opera. Pénteken Balla Kálmán bucsufelléptéül a „Csapodár” francia vigjáték, szombaton d. u. a Molnár és gyermeke című népdrama, este „A mozikirály” című operette-ujdonság bemutatója. Vasárnap délután „Az éjjeli ügyvéd” című operette megy, este pedig második adják A mozikirályt utolsó előadásul.

Heti rovat.

— okt. 25.

Irók és nemírók, azok is, akik irnak és mégsem írók, immár-hosszu évek óta azon törik a fejüket, hogy erkölcsnek és művészetnek van-e egymáshoz köze és hogy a szellemes író számíthat-e bünboesánatra, ha munkáját a lilium, mint az ártatlanság állandó szimbóluma egyáltalán nem díszíti. A régi jó erkölcs és az új rossz erkölestelenség e kérdés miatt erősen hajba kaptak, a küzdelem azonban még a mai napig sínes egészen eldőntve, a szellemes frivolitás mégis már diadalittasan tekint mindinkább gyöngülő ellenfelére és alighanem oda jutunk, hogy a pálmát az apró és nagyobb szemtelenségek jegyében küzdő harcosnak kell átnyújtatunk. Erkölcs néni ájtatos líveit azt hangoztatják, hogy a szemérmesség egyik legszebb tulajdonsága az embernek, hogy nincs szebb a fölöltöttetett életnél, hogy szép az, ami pirulás nélkül tetszik

Nyugodtan alhat,

ha fehéreműje egész éjjelen át „ASSZONYDICSÉRET” mosókivonattal van beáztatva, mert ez a szer a legrövidebb idő alatt nagy könnyűséggel önmaga oldja fel a szennyet s másnap gyorsan és fáradság nélkül lehet a ruhát SCHICHT „SZARVAS” MOSÓSZAPPANNAL vakító fehérré mosni, mert az „ASSZONYDICSÉRET” és a SCHICHT „SZARVAS” MOSÓSZAPPAN úgy fehéritenek, mint a nap!

25.000 koronával szavatolunk a SCHICHT „SZARVAS” MOSÓSZAPPAN és az „ASSZONYDICSÉRET” mosópor tisztaságáért.

792—2.1

Még álmában sem

képzelteti el, hogy mennyi vesződséget és mennyi fáradságot takarít meg, ha az „ASSZONYDICSÉRET” mosókivonaton és SCHICHT „SZARVAS” MOSÓSZAPPANON kívül semmiféle más mosószert nem vesz. Ez esetben mindig jó árut vásárol mérsékelt áron és kiméli egyrészt a ruháját, másrészt nem pocskolja el a háztartási pénzét.

25.000 koronával szavatolunk a SCHICHT „SZARVAS” MOSÓSZAPPAN és az „ASSZONYDICSÉRET” mosópor tisztaságáért.

és hogy az egyenes gondolkodás nem lehet kétértelmű, ha pedig valamely ötlet szörnyszülöttként mégis két értelemmel jönne a világra, úgy az egyik értelmét le kell operálni. A másik irány jókedvű harcosai viszont azt vitatják, hogy kár a gondolatra az ártatlanság fehér jelmezét ráadni, ha véletlenül pajkosan jön a világra, maradjon meg eredeti mivoltában, hogy sohasem a művészet vagy az ötlet rontja el szemérmes lényünket, hanem elromlunk mi — ha kell — szépen magunktól is, ha ugyan romlottunk tekinthető az, aki nem hajlandó kancsal szemekkel festett egekbe nézni.

Szó sincs róla, e szerény sorokkal ezt a nagy kérdést nem lehet megoldani és nincs is semmi kedvem ahhoz, hogy akár a régi erkölcs szelid báránycájának, akár az újabb irány kicsapongó apostolának nézzenek. Eppen csak azt kívánom hangoztatni, hogy volt szerencsém e héten az „X. asszony” színházi előadásán jelen lenni és bátorkodtam konstatálni, hogy mindannyian, én is, te is, ő is, az ugyan-csak pajkos jelenetekben fényesen mulattunk, pirulás nélkül hangosan föl kacagtunk, holott Germanie asszonyság e darabban hihetetlenül könnyű életet él és nem azért szerető, mert ő szeret, hanem azért, mert barátnő. X. asszony nem tartozik az állig begombolozott nők közé, sőt egyik jelenetben nincs is mit begombolni, Germanie úgy csalja az urát, mint más nő szereti a férjét és mi mindezek tudatában nem botránkozunk meg, nincs is időnk rá, mert a nevetéstől könnyű szökik a szemünkbe és a szinpad pajkos játékát annyira természetesnek találjuk, mintha mását csak tegnap láttuk volna a valóságban. Hiába, a többszörösen fölszarvazott férj az életnek nem tragikus hőse, hanem valaki, akin ősidők óta nevetni szokás és minél több **vak**sággal áldotta vagy verte a sors keze: annál kómiikusabb szegény és aki róla nemes lendületű színművet akar faragni, rossz ember nem lehet, de rossz darabot annál könnyebben alkothat. Ezzel összefügg, hogy rövidlátó férj uram a legmulatságosabb helyzetekbe kerül és már most tessék a bohózatirónak megtiltani, hogy jókedvéért oda ne nyuljon, ahol a legtöbb kómiikum fakad.

Más kérdés azonban, hogy az ugynevezett fejlődő ifjúságnak szükséges okulására szolgál-e az ilyen darab és ha Ön, mélyen tisztelt családapa, oly irányban táplál aggályokat, hogy X. asszonyt a maga természetességében (majdnem azt mondtam, meztelenségében) 15 esztendő Erzsike leányának bemutatassa-e vagy sem, úgy meleg tanácsom bementassa-e vagy sem, hogy Erzsike kisasszony minden körülmények között maradjon odahaza. Nem azt mondom én, hogy 15 esztendő Erzsike kisasszony szende tekintete kizárólag csak az imádságoskönyv sárga lapjain nyugodjék, ugysem nyugszik ott, de igazat adok Önnek, gondos szülő, abban, hogy Erzsike kisasszony számára ez az ismerkedés csöppet sem sürgős és hogy ily daraboknál nem szükséges a kedves gyermeket a páholy kirakatába ültetni. Erzsike kisasszony ráér, Ön azonban már régen volt szende gyermek, talán igaz sem volt és ha Ön jobban tud mulatni X. asszonyon, mint Y. apácán: úgy mulasson jól és gondoljon néha rám is.

Idestova tíz év óta grasszálnak a hazai szinpadokon a megbotránkozatóan ledér francia bohózatok, tudtommal azonban a romlási statisztika azóta lényegesen még sem gyarapodott. Úgy kell lennie, hogy nem a könnyűvérő Muzsa csábit minket a gonoszra, hogy ez a nő minden joggal mossa kezeit, sőt, hogy nem is a szinpad Ördöge visz minket a kísértetbe. A nőt Adélnak vagy Bellának hívják, a férfit pedig Dezsőnek vagy Gyulának és nem a szinpadról-veti Önre hálóját, hanem kint az életben leselkedik Kegyedre, ha ugyan nem Nagyságod az, aki ott áll a hálöval hosszú, méla lesben . . .

— odi.

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülése.

A mai ülés. — Az ellenzék nem jelent meg. — Uj törvényjavaslatok. — A jegyzők fizetésjavítása. — A vármegyei tisztújítás elhalasztása. — A margitszigeti játékbank ügye. — Tisza István gróf nyilatkozata.

Budapest, okt. 25. (A „Torontal” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülése a nevezetes események egész sorozatát tartalmazta. Hogy az ellenzék be nem jött, senkit sem lepett meg, de ezzel alkalmas adott Tisza Istvánnak, hogy olyan szót röptsen az országba, mely az ellenzéki akció hitelét, ha még ilyenről szó lehetett, végképp megöli. Olyan sztrájkot ismert a világ eddig, amely az ellenfél munkáját lehetetlenné teszi, de most az ellenzék olyan sztrájkot rendez, mely a parlament munkáját megkönnyíti. Ennek ellenére szomorunak és elesüggestőnek jellemezte a miniszterelnök az ellenzéknek a magatartását. Beszédét, amely egyébként a margitszigeti ügygyel foglalkozott, azzal végezte, hogy mindent megtehet a munkapárt, amit hazafias belátása diktál neki, de attól a csapástól, hogy ilyen ellenzéke van, az országot meg nem mentheti. A játékbank ügyére vonatkozóan, mint előre látható volt, a miniszterelnök diadalmasan védte meg kormányának álláspontját. Kimutatta a saját, valamint Sándor János eljárásának abszolút nyíltságát és korrektségét. Igen erősen megvédte Jeszenszky államtitkárt, aki hivatali állásánál fogva kötelességszerűen a mindenkori kormányelnök intenciója szerint kell, hogy eljárjon. Ebben az esetben is kifogástalan kötelességszerű eljárást tanúsított. Esze ágában sincs a kormánynak, hogy az ellenzéki lapokban Jeszenszky ellen kifejezett gyűlölködő támadásoknak eleget tegyen. Ugyanolyan erős hangon védte Lukács egyéni integritását, mely ez ügyből is tisztán került ki, bár a fenforgó ügyre nézve saját minisztériusainak felfogása Lukácséval nem egyezik, mert a főváros szívében játékbartlangot megenedhetőnek az általánosan elharapódzott játékszenvedély miatt nem tart.

Kiemelkedő szenzációja volt az ülésnek az új sajtótörvény bemutatása, melyet percekig tartó taps kísért. Az új sajtótörvény a tulajdonképpeni sajtószabadságot egyáltalán nem érinti. A la-

pok terjesztését, tartalmát semmiféle megszorítás alá nem vonja, de biztosítékot nyújt személyes becsület üzletszerű megtámadása és a vagyon- és közbiztonság elleni visszaélések meggátolására. Főképpen kiemelendő, hogy ezentul minden támadó cikk a megtámadott által ugyanazon helyen, ugyanolyan betűkkel s legalább olyan terjedelemben megáfölható lesz. A lap köteles lesz a cáfolatot közölni. Becsületbeli támadásokért a lapok vagyoni és erkölcsi elégtételt fognak szolgáltatni pénzbefileg is. Az új sajtótörvény rendelkezései a Házban rendkívüli tetszéssel tárgyalattak.

A belügyminiszternek ma benyújtott javaslata a megyei választott tisztviselők megbízásának legfeljebb egy évi meghosszabbításáról, a kormány első hivatalos bejelentése annak, hogy a közigazgatás újjászervezése mint a kormányprogram egyik leglényegesebb pontja, talán még ujévig, de mindenesetre a jövő év elején a törvényhozás elé kerül és hogy az újjászervezés a kinevezési rendszer alapján áll. A mai javaslat tehát a közigazgatás megjavításának biztató jele.

Élénk meglepedést kelt politikai körökben és országszerte épp úgy az ugyan-csak ma benyújtott javaslat a községi, kör- és segédjegyző illetményeinek szabályozásáról, mely a községi és körjegyző fizetési minimumát kétezer, a segédjegyzőket ezernégy száz koronával megállapítja, illetve ezen összegig államilag kiegészíti. Azon felül a községi jegyzőknek ötvenként kétszáz, a segédjegyzőknek pedig száz korona korpótlékot ad. A javaslat a jegyzők által végezhető magán- és némely hivatalos munkálatok díjfelszámítását nem érinti. A javaslat az állam teherbíró képességének határai közt minden megadhatót nyújt a jegyzőknek, sőt többet, mint a tanítóknak és lelkészeknek. A jegyzők családi pótlékának kérdése, a jegyzői állásoknak esetleges államosítása alkalmával kerül végleges döntés alá s így is csaknem évi négy milliót juttat a javaslat a jegyzőknek. A kormány ezzel is bizonyítja jóakarátát a nagy nemzet missiót teljesítő jegyzői kar iránt.

A mai ülésről szóló tudósításunk a következő:

A mai ülés. — Az ellenzék nem jelent meg.

A képviselőház ma délelőtt Beöthy Pál elnöklésével ülést tartott. Az ülésen a kormány valamennyi tagja megjelent, valamint a munkapárt tagjai is felvonultak ugszólván teljes számmal. Az ellen-

AZ ÚJ
Berson
minden sarkon ült

BERSONMŰVEK BUDAPEST VII

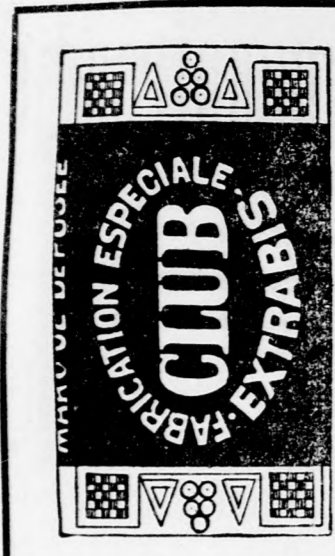
76-35.29

129-52.41

SALVATOR kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és légzési szervek hurutjainál kitűnő hatású. Természetes vasmentes savanyuvíz.

Ragadozó érzékenységekben és gyógysszertárolásban. SCHULTES ÁGOST Sainyo-Lipóci Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 2.

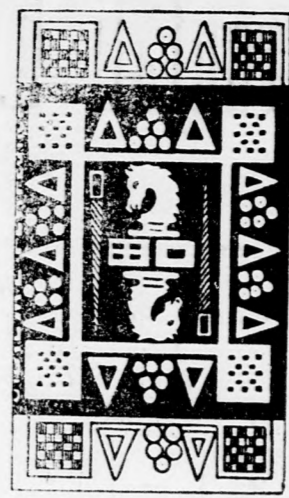

„Club“ cigarettapapíros

csak az itt lenyomott védőjeggyel valódi

Mindegyik csomagocská teljes 100 lapot tartalmaz.

Utánzásokra, melyek mind csekélyebb minőségűek, fölhívjuk a vevőközönség figyelmét!

zék tagjai megint nem jöttek el az ülésre s így semmi vihar sem volt.

Az elnök az irományok betérjesztése során bemutatta az ellenzéki pártok kérvényét a Ház összehívása iránt. A kérvényt formahibák miatt is el kellene utasítani, de különben tárgyaltalan s így indítványára a Ház a kérvényt irattárba helyezi.

Most Kenedi Géza és Niamensy Mihály, az igazságügyi bizottság előadói betérjesztik a bizottság jelentéseit a letárgyalt javaslatokról.

Uj törvényjavaslatok. — A jegyzők fizetésjavítása. — A vármegyei tisztújítások elhalasztása. — A sajtójog reformja.

Ezután Harkányi János báró kereskedelmi miniszter betérjeszti a radiotelegrafegyezményről,

Jankovich Béla kultuszminiszter a nem állami tanítók fegyelmi ügyéről,

Sándor János belügyminiszter a jegyzők és segédjegyzők fizetésrendezéséről, valamint a vármegyei tisztújítások elhalasztásáról,

Balogh Jenő igazságügyminiszter pedig a sajtójog reformjáról szóló törvényjavaslatokat.

A margitszigeti játékbank ügye. A miniszterelnök nyilatkozata.

A törvényjavaslatok betérjesztése után viharos éljenzés zugott föl, amelynek elsöndesültével Kostyal Zsigmond a napirend előtt szól a margitszigeti játékbank ügyéről s kéri a miniszterelnököt, hogy nyilatkozzék az ügyről.

Tiszta István gróf általános figyelem közt emelkedik szólásra s mindenekelőtt köszönetet mond azért, hogy egyszerű kéreással alkalmat nyujtanak neki a nyilatkozatra, ami jobb, mintha interpellációra felelne. Hangoztatja, hogy nem első eset, hogy az ellenzék azt hirdeti róla, hogy ő mindent tud s neki mindenről tudnia kell, ami a pártban történik. Konstatálja, hogy ő résztvett a munkapárt megalakításában s a választásokban is, de nem mint vezető, hanem mint közkatona. Ő a történekről csak hallomásból tud s így hallotta meg ügyét, de már akkor is kérte Lukácsot, Sándor államtitkárt, hogy juttassa hogy a bankot ne engedélyezze. Lukács László lemondása előtt fölhívta Jeszenszky államtitkárt, államtitkárt, hogy juttassa el a margitszigeti kaszinó alapszabályait Sándor János belügyminiszterhez s Jeszenszky csak hivatalos köteleességét teljesítette és semmivel sem okolható. Mikor ő a kormányt átvette Lukács Lászlótól, több ügyben informáltatta magát. Ezek között volt a margitszigeti kaszinó ügye is s ekkor tudta meg, hogy ezért fizettek. Nyomban kijelentette, hogy az összeget vissza kell fizetni s fel is kínálták ezt az érdekelt-ségnek, de a társaság a befektetési és egyéb költségek címén jóval nagyobb összeget követelt, amire a kormány nem volt hajlandó. Nem is tárgyalt az érdekelt-séggel és nem is fog velük tárgyalni. Lukács

László a pénzt nem egyéni előnyökért fogadta el, hanem tisztán csak pártérdekből cselekedett. Lukács egyénileg tehát a legtisztábban áll. Lukács László hosszú közpályája különben oly gazdag érdemekben, hogy róla csak elismeréssel és tisztelettel lehet szólni. A kormány felfogása szerint nem engedhetette meg, hogy a fővárosban játékbankot létesítsenek, mert sokkal kevesebb hasznot hozott volna ez a fővárosnak, semhogy annak romboló hatását ellensúlyozhatta volna. Kijelenti, hogy ha az előző kormány engedélyt is adott volna a játékbankra, ő módot keresett és talált volna arra, hogy az engedélyt visszavonja. Az ellenzék nagyon jól tudja ezt s mostani akciója csak egy láncszeme annak a botránysorozatnak, amelylyel a kormány ellen támad, miután tisztességes érvekkel nem tud célt érni. Az ellenzék föltojja magát erkölesbirónak, mint a Lukács—Désy-pörben, holott előzőleg nagyon jól ismerte az egész pör anyagát és mégis tárgyalt Lukácsal s állásában megerősíteni akarta. Az ellenzék a parlamentből való távolmaradásával a legnagyobb könnyelműséget követi el, mikor az ország oly súlyos gazdasági helyzetben van. Az ellenzék őt egy egész sereg váddal, törvénytelenességgel illeti s nem jön be a Házba, hogy itt kérjen számadást s most is megfutamodik. A kormány továbbra is haladni fog az utján, amelyen az ország boldogulását, fejlődését igyekszik elérni. Teljes erővel törekedik arra, hogy az országot minden rossztól megóvja, igyekszik a súlyos gazdasági helyzetet szanálni s ezt reméli is, de hogy ilyen ellenzéke van, arról nem tehet s attól nem tudja megmenteni az országot. (Percekig tartó viharos éljenzés és taps.)

Beöthy Pál elnök javasolja, hogy a Ház legközelebbi ülése november 4-ikén legyen s közben október 30-ikán egy formális ülést tartson a Ház.

Most az egyetlen jelenlevő ellenzéki képviselő, nagyatádi Szabó István szól s azt kéri a miniszterelnöktől, hajlandó-e odahatni, hogy a pártkasszába pénzeket ne harácsoljanak össze.

Miután az elnök megjegyzi, hogy csak kivételesen engedte meg ezt a szabálytalan felszólalást a napirend megállapításánál,

Tiszta István gróf miniszterelnök kijelenti, hogy ha nem is helyesli, de minden pártnak van pártkasszája. Csunya dolog a vesztegetés is, de az még csunyább, hogy az ellenzék a népnél csak ilyesmivel akar hatni s ezzel izgat. Kijelenti, hogy a kormány állami ügyleteknél semmiféle pénzt nem fog elfogadni. (Éljenzés.)

Miután a következő ülés napirendjét megállapították, az ülés véget ért.

SKERLEC BÁRÓ ZÁGRÁBBAN.

Budapest, okt. 25. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Zágrábból sürgönyzik, Skerlec Iván báró királyi biztos odaérkezett s ott tovább tanácskozni fog a vezető politikussal.

A BALKÁNI HELYZET.

Budapest, okt. 25. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Belgrádból sürgönyzik, ott ma délig várják a csapatparancsnokok jelentését, hogy csapataikkal Albánia területéről kivonultak. A szerb csapatok egyelőre nem szerelnék le, hanem a határon maradnak.

Budapest, okt. 25. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Londonból sürgönyzik, az entente hatalmak azon munkálkodnak, hogy újból összehívassák a reunit, hogy Ausztria-Magyarországnak és Olaszországnak ne legyen ürügye önkényesen beleavatkozni Albánia ügyeibe.

KERESKEDELMI SZERZŐDÉSUNK SZERBIÁVAL.

Budapest, okt. 25. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Belgrádból sürgönyzik, a kormány utasította Jovanovic bécsi követet, hogy a monarchiával kötendő kereskedelmi szerződés tárgyalásának előkészítése iránt tegye meg a kezdő lépéseket.

AZ ÉRTÉKTŐZSDÉRŐL.

Budapest, okt. 25. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a déli zárlatkor a vezető értékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 819.50, Osztrák Hitel 620.50, Koronajáradék 80.70, Osztrák-Magyar Államvasut 690, Jelzáloghitelbank 418, Leszámitoló Bank 509, Hazai Bank 278, Magyar Bank 545, Kereskedelmi Bank 3700, Rimamurányi 680, Salgótarjáni 743, Általános Köszénbánya 1026, Közuti Vasut 635.50, Villamos Vasut 354, Adria —.—

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonkint.)

Buza (októberre)	10.48
Buza (1914 áprilisra)	11.33
Rozs (1914 áprilisra)	8.20
Zab (októberre)	7.41
Tengeri (1914 májusra)	6.34

Bánlak község előljáróságától.

1201—913. kig. szám. 854—3.2

Árlejtési hirdetmény.

Bánlak községben törvényhatóságilag jóváhagyott határozat folytán **egy mélyfurasu kut létesítetik.** Ezen munkának biztosítására az árlejtés 1913. évi november hó 3-án délelőtt 11 órakor fog Bánlak község tanácstermében megtartatni és erre a vállalkozni szándékozók ezennel meghivatnak.

Vállalkozók megbizhatóságukat és e szakban való jártasságukat igazolni tartoznak. A munka lehetőleg még a folyó évben lesz teljesítendő.

Bánlak, 1913. évi október hó 18-án.

A községi előljáróság.

Hirdetéseket

jutányos árért közzli a

Torontál

pol. napilap kiadóhivatala.

Torontali h. é. vasutak és Temesvár—Módsosi h. é. vasut menetrendje.

Érvényes 1913. évi október hó 1-től.

Oda.						Zsombolya—Nagybecskerek.				Vissza.				Oda.						Nagybecskerek—Pancsova.				Vissza.					
						27.								20.															
V-v.	Sz-v.	V-v.	V-v.	Sz-v.		Sz-v.	Tvszsz.	Sz-v.	V-v.	Sz-v.	Tvszsz.	Sz-v.	V-v.	Sz-v.	Tvszsz.	V-v.	Sz-v.	Sz-v.	Tvszsz.	V-v.	Sz-v.	Sz-v.	Tvszsz.	V-v.	Sz-v.	Sz-v.	Tvszsz.	V-v.	Sz-v.
6018/19	6082/1	6020/21	6012/11	6008		6007	6072/1	6006/5	6014/13	6264	6204	6212	6202	6201	6263	6211		6201	6263	6211		6201	6263	6211		6201	6263	6211	
I-III. osztály						I-III. osztály				I-III. osztály				I-III. osztály						I-III. osztály				I-III. osztály					
—	80	1015	—	825	840	ind.	Budapest ny. p. u. (191)	érk.	125	635	—	715	—	—	—	—	—	ind.	Budapest ny. p. u. (191, 191)	érk.	655	1100	—	715	—	—	—	—	—
—	209	—	—	116	257	"	Szeged (191)	"	948	317	748	1257	—	—	—	—	—	"	Szeged (194)	"	255	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	111	424	"	Temesvár-Józsefv. (191)	"	736	202	606	—	—	—	—	—	—	"	Nagykikinda (194, 201)	"	140	—	—	—	—	—	—	—	—
—	450	—	—	217	530	ind.	Zsombolya (191, 202, 209)	érk.	628	1159	416	930	—	—	—	—	—	ind.	Nagybecskerek (194, 217)	érk.	838	—	—	—	—	—	—	—	—
—	456	—	—	223	536	érk.	Ujzombolya (209)	ind.	621	1151	408	923	—	—	—	—	—	érk.	Nagybecskerek- bégapart (194, 209)	érk.	833	—	—	—	—	—	—	—	—
—	500	—	—	228	540	ind.	Klári	érk.	619	1131	403	920	—	—	—	—	—	ind.	Nagybecskerek-Gyt.	ind.	823	594	634	—	—	—	—	—	—
—	514	—	—	242	554	"	Kőcse	érk.	606	1114	350	907	—	—	—	—	—	ind.	Sándorudvar (217)	ind.	819	453	650	—	—	—	—	—	—
—	523	—	—	250	603	"	Kurjácsk	érk.	557	1104	341	859	—	—	—	—	—	ind.	Sándorudvar (217)	érk.	809	439	630	—	—	—	—	—	—
—	530	—	—	257	610	"	Csene	érk.	549	1054	332	851	—	—	—	—	—	ind.	Sándorudvar (217)	érk.	808	414	635	—	—	—	—	—	—
—	549	—	—	315	626	"	Ujvár	érk.	540	1044	322	843	—	—	—	—	—	Érkező az emelkedőre			757	400	624	—	—	—	—	—	—
—	603	—	—	328	639	"	Óregfalva	érk.	510	1014	300	823	—	—	—	—	—	↓	Tamászlaka	érk.	732	338	558	—	—	—	—	—	—
—	614	—	—	339	650	"	Ótelek	érk.	454	959	248	810	—	—	—	—	—	↓	Ujözora	érk.	712	308	53	—	—	—	—	—	—
—	622	—	—	347	658	"	Jánosföldre	érk.	441	948	238	801	—	—	—	—	—	érk.	Antalfalva (211)	ind.	651	238	515	—	—	—	—	—	—
—	633	—	—	358	709	"	Párdány	érk.	420	935	226	790	—	—	—	—	—	érk.	Szamos (211)	ind.	555	—	—	—	—	—	—	—	—
—	650	—	—	415	733	"	Fény	érk.	416	917	211	737	—	—	—	—	—	ind.	Szamos (211)	érk.	842	32	—	—	—	—	—	—	—
—	702	—	—	423	745	"	Módsos (200)	ind.	402	858	153	721	—	—	—	—	—	ind.	Antalfalva (211)	érk.	649	223	505	—	—	—	—	—	—
—	713	—	—	437	756	érk.	Temesvár-Józsefv. (200)	ind.	350	844	140	719	—	—	—	—	—	érk.	Torontálvásárhely	érk.	639	209	456	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	érk.	Módsos	érk.	591	1100	—	—	—	—	—	—	—	↓	Cserépalja	érk.	615	133	431	—	—	—	—	—	—
433	735	—	—	440	—	ind.	Torontálzecsány	ind.	724	829	147	654	—	—	—	—	—	↓	Ferenczalom	érk.	559	117	410	—	—	—	—	—	—
454	74	—	—	459	—	ind.	(205, 208)	érk.	455	755	1233	543	—	—	—	—	—	↓	Torontálalmás	érk.	548	15	40	—	—	—	—	—	—
510	802	650	—	509	—	érk.	Szárécsa	érk.	447	740	1209	530	—	—	—	—	—	↓	Pancsova-Józsefváros	érk.	532	1250	351	—	—	—	—	—	—
529	816	707	—	524	—	érk.	Ernöháza	érk.	434	740	1209	530	—	—	—	—	—	↓	Pancsova (212)	ind.	510	1230	320	—	—	—	—	—	—
541	*826	*715	—	534	—	↓	Pusztakenderes	érk.	*423	*728	*1153	513	—	—	—	—	—	érk.	Petre (212)	ind.	—	1108	—	—	—	—	—	—	—
*551	*836	*728	—	*544	—	↓	Lázárföld	érk.	*413	*718	*1143	*503	—	—	—	—	—	↓	Versecz (205, 212)	érk.	—	835	—	—	—	—	—	—	—
606	845	739	—	553	—	↓	Sándorudvar (210)	ind.	405	710	1135	456	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
619	857	752	—	605	—	érk.	Sándorudvar (210)	érk.	352	656	1121	434	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
620	900	755	—	618	—	ind.	N.-Becskek-Gyárt.	ind.	351	655	1120	438	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
646	909	806	—	615	—	érk.	Nagybecskerek- bégapart (209, 210)	érk.	*342	645	1110	429	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
656	918	816	—	627	—	ind.	N.-Becs. (194, 210)	ind.	333	635	1059	420	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	923	—	—	635	—	érk.	Szeged (194)	ind.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	923	—	—	640	—	"	Budapest ny. p. u. (191, 194)	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	955	—	—	1284	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	635/110	—	—	715	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

Jelmagyarázat: *) Feltételes megállás fel- vagy leszálló utasok számára.
 Megjegyzések: 1. Az állomások neve mellett balról álló időadatok felülről lefelé, a jobbról állók pedig alulról felfelé olvasandók. — 2. Az indulási és érkezési idők középeurópai időre vonatkoznak. — 3. Az éjjeli idő — esti 600 órától reggeli 5⁵⁹ percig — a perceket jelző számjegyeknek aláhúzásával van kitüntetve. — 4. A csatlakozó vonalak kisebb betűkkel vannak nyomtatva; a gyorsvonatok által közvetített csatlakozások időadataiban az órák vastagabb számjegyekkel vannak nyomtatva. — A saját vonalak elágazási állomásainál zárójel közé tett szám mutatja az illető csatlakozó vonat menetrendjének sorszámát.

Eladó ház.

A Gimnázium-utca
498/16. számú ház
eladó.

573-x.39

Bővebb felvilágosítást ad
Tolveth Oszkár
a „Népbank“ főkönyvelője.

Kismargita község előljáróságától.
960-913. szám. 864-1.1

Hirdetmény.

Kismargita község vadászati jogai 1913. évi október hó 31-én d. e 9 órakor megtartandó nyilvános szóbeli árverésen 1913. évi november 1-től számított 6 évre bérbe adja. Feltételek a községi jegyzői irodában megtekinthetők.

Kismargita, 1913. évi október hó 23-án.
Községi előljáróság.

Perjámosi járás főszolgabírájától.
3228-913. szám. 860-3.2

Pályázati hirdetmény.

Bogáros községben üresedésben lévő segédjegyző és irnok-végrehajtói állásokra pályázatot hirdetek s felhívom pályázókat, hogy képetésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányaikkal felszerelt pályázati kérvényüket f. évi november hó 15-ig hivatalomhoz címezve annnyival inkább adják be, mert az elkéssetten érkezett, vagy szabályszerűen fel nem szerelt kérvényeket figyelembe nem veszem.

A segédjegyzői állás javadalmazása: a községtől 1400 korona fizetés, 240 kor. laktér és 200 korona állami fizetékieskiegészítés.

Az irnok javadalmazása: 850 kor. fizetés és 150 korona laktér.

Perjámos, 1913. évi október hó 21-én.

Dr. Sal, főszolgabíró.

Rámpás

dr. Brájjer Lajos szőlőjéből,

fehér literje 76 fillér,

vörös „ 72 „

Kapható: Zápolya-utca 1. sz.

:: alatt a házmesternél. ::

820-x.9

Alibunári járás főszolgabírájától.
2538-913. kig. szám. 849-3.2

Pályázati hirdetmény.

Honc községben ujonnan rendszeresített és jelenleg helyettesítés útján betöltött II-ik segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása: évi 1000 korona fizetés, 200 korona laktér, két öl tüzifa és öt évenként négy izben ismétlődő 100 korona korpótlék.

Ezen állást elnyerni óhajtók pályázati kérvényüket f. é. november hó 5-ig nyujtsák be az alibunári főszolgabírósághoz.

Alibunár, 1913. évi október hó 21. napján.

Radonits, főszolgabíró.

Ovja meg magát

még idő előtt a házban és istállóban a ragályos betegségektől azáltal, hogy mindenütt rendszeresen fertőtleníti. Egy hathatós fertőtlenítést csakis a bel és külföldön fényesen kipróbált

Pacolin

Pacocreolin - Pearson

érhet el. Legolcsóbb és legjobb fertőtlenítőszer. A szagosított fertőtlenítőszer használata teljesen értéktelen. Mindenütt kapható. Óvakodjon silány utáztatoktól.

Csakis ilyen 1 kg-os ónnal elzárt bádodgobozban valódi.

Ára 1 korona 50 fillér.

Kérdező csakis a Pearson-féle szerkezet megkérni.

PACOLIN MEDOL CREOLIN

1 kg 1 kor. 50 fillér (rész ellen) 100 gr 60 fillér, 1 kg 2 kor. 40 fillér

Kimerülő használati utasításokat és véleményeket, hosszú évek eredményeit, a főlerakatban ingyen adnak.

Kapható: Kezdi Kovacs Sandor drogeriájában, Nagybecskerek. (646-12.7)

Hirdetmény.

Alulírott, mint néhai Bogojevits György alapítványának gondnoka ezennel felhívom mindazon nagybecskereki vagyontalan szerbajku, segélyre igényt tartó hajadonokat és özvegy nőket, kik jó erkölcsűek, saját hibájuk nélkül jutottak szegénységbe és eltartásra köteles rokonai nincsenek, hogy ügyvédi irodámban 1913. évi november hó 10-ig személyesen jelentkezzenek az 1913. évben ezen alapítványból segélyben részesülendők névjegyzékébe való felvétele és a városi tanácsnak való bejelentése végett.

Dr. Vaszits Endre,

mint Bogojevits György alapítványának gondnoka.

863-1.1

A Hunyadi-utca 610. számú házban

egy
üzlethelyiség
f. é. november hó 1-ére kiadó.

Bővebbet fent az emeleten.

766-3.5

Szőlőoltvány

amerikai s európai sima s gyökerez

szőlővessző

borok

valamint hordó- és palacs-

kerülnek mérsékelt árban eladásra. Árlap ingyen.

Badacsonyvidéki Szőlőtelep kezelősége

866-8.1

TAPOLCZA, (Zala m.)

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztály-sorsjáték (XXXIII. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak. — A Magyar Kir. Pénzügyminiszterium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.

Harmincharmadik Sorsjáték.

110.000 sorsjegy, 55.000 nyeremény.

Első osztály Betét 12 korona Huzás: 1913. nov. 20. és 22.		Második osztály Betét 20 korona Huzás: 1913. dec. 17. és 18.		Harmadik osztály Betét 32 korona Huzás: 1914. jan. 13., 14. és 15.		Negyedik osztály Betét 40 korona Huzás: 1914. febr. 10., 11. és 12.		Hatodik osztály Betét 24 korona Huzás: 1914. márc. 25 -től április 22-ig																																																																													
Nyeremény	korona	Nyeremény	korona	Nyeremény	korona	Nyeremény	korona	Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben																																																																													
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000	1 á	90000	1,000.000																																																																													
1 "	20000	1 "	25000	1 "	30000	1 "	30000																																																																														
1 "	10000	1 "	10000	1 "	20000	1 "	20000	Egy millió korona.																																																																													
1 "	5000	1 "	5000	1 "	15000	1 "	15000																																																																														
3 "	2000	3 "	3000	3 "	10000	3 "	10000	<table border="1"> <tr> <td>1</td> <td>Jutal. kor.</td> <td>600000</td> <td>600000</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>nyer.</td> <td>400000</td> <td>400000</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>á</td> <td>200000</td> <td>200000</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>"</td> <td>100000</td> <td>100000</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>"</td> <td>80000</td> <td>80000</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>"</td> <td>60000</td> <td>60000</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>"</td> <td>50000</td> <td>50000</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>"</td> <td>40000</td> <td>40000</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>"</td> <td>30000</td> <td>60000</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>"</td> <td>25000</td> <td>50000</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>"</td> <td>20000</td> <td>80000</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>"</td> <td>15000</td> <td>75000</td> </tr> <tr> <td>25</td> <td>"</td> <td>10000</td> <td>250000</td> </tr> <tr> <td>50</td> <td>"</td> <td>5000</td> <td>250000</td> </tr> <tr> <td>405</td> <td>"</td> <td>2000</td> <td>810000</td> </tr> <tr> <td>760</td> <td>"</td> <td>1000</td> <td>760000</td> </tr> <tr> <td>1140</td> <td>"</td> <td>500</td> <td>570000</td> </tr> <tr> <td>30600</td> <td>"</td> <td>200</td> <td>6120000</td> </tr> <tr> <td>33000</td> <td>nyerem. és jut.</td> <td></td> <td>Kor. 10555000</td> </tr> </table>		1	Jutal. kor.	600000	600000	1	nyer.	400000	400000	1	á	200000	200000	1	"	100000	100000	1	"	80000	80000	1	"	60000	60000	1	"	50000	50000	1	"	40000	40000	2	"	30000	60000	2	"	25000	50000	4	"	20000	80000	5	"	15000	75000	25	"	10000	250000	50	"	5000	250000	405	"	2000	810000	760	"	1000	760000	1140	"	500	570000	30600	"	200	6120000	33000	nyerem. és jut.		Kor. 10555000
1	Jutal. kor.	600000	600000																																																																																		
1	nyer.	400000	400000																																																																																		
1	á	200000	200000																																																																																		
1	"	100000	100000																																																																																		
1	"	80000	80000																																																																																		
1	"	60000	60000																																																																																		
1	"	50000	50000																																																																																		
1	"	40000	40000																																																																																		
2	"	30000	60000																																																																																		
2	"	25000	50000																																																																																		
4	"	20000	80000																																																																																		
5	"	15000	75000																																																																																		
25	"	10000	250000																																																																																		
50	"	5000	250000																																																																																		
405	"	2000	810000																																																																																		
760	"	1000	760000																																																																																		
1140	"	500	570000																																																																																		
30600	"	200	6120000																																																																																		
33000	nyerem. és jut.		Kor. 10555000																																																																																		
5 "	1000	5 "	2000	5 "	5000	5 "	5000																																																																														
8 "	500	8 "	1000	8 "	2000	8 "	2000																																																																														
30 "	300	30 "	8000	10 "	1000	10 "	10000																																																																														
100 "	100	20 "	500	120 "	500	120 "	500																																																																														
3350 "	40	110 "	300	120 "	500	120 "	500																																																																														
3500 ny. Kor.	263000	80	348000	4850 "	130	630500	4850 "	170	824500																																																																												
		4350 "	80	5000 ny. Kor.	916500	5000 ny. Kor.	1120500																																																																														
		4500 ny. Kor.	528000																																																																																		
Az I. osztály huzása 1913. november hó 20. és 22-én tartatik meg. A huzások a Magy. Kir. Lottojövédéki Igazgatóság, mint állami ellenőrző hatóság és királyi közigazgató jelenlétében, nyilvánosan történnek, a huzási teremben. Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.				Ötödik osztály Betét 32 korona Huzás: 1914 márc. 4. és 5.																																																																																	
Budapest, 1913. évi október hó 26 án.				Nyeremény		korona																																																																															
Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.				1 á		100000																																																																															
Tolnay.				1 "		30000																																																																															
Hazay.				1 "		20000																																																																															
				1 "		15000																																																																															
				3 "		10000		30000																																																																													
				5 "		5000		25000																																																																													
				8 "		2000		16000																																																																													
				10 "		1000		10000																																																																													
				120 "		500		60000																																																																													
				3850 "		200		770000																																																																													
				4000 ny. Kor.		1076000																																																																															

(862-1.1)

**MOLL-FELE
SEIDLITZ-POR**

Csak akkor valódiak, ha mindkét dohoz Moll A. védjegyet és aláírást látni fel.

A Moll A. féle Seidlitz-porot terítés gyógyhatása a leginkább a gyomor és a belek tisztítására, a gyomor- és a bélrendszer betegségeire, májbetegségekre, a vértisztításra, az aranyra és a legkülönbözőbb női betegségekre van a legjobb hatású szer.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2.—
Hamisítások törvényileg lenyitottak.

**MOLL-FELE
SÓS-BORSZESZ**

csak akkor valódi, ha mindkét üveg Moll A. védjegyet és aláírást látni fel.

Moll-féle sóborszesz nemcsak a mint a fájdalom csillapító, hanem a gyomor- és a bélrendszer tisztítására, a vértisztításra, az aranyra és a legkülönbözőbb női betegségekre van a legjobb hatású szer.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Főszékhely: Bécs, I. Tuchlauben 9. szám.

Vidékimenyőztetés naponta postautánvét mellett felcsatolva a raktárban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Riessner kályhák,
a világ legjobb és használatban legtakarókosabb folytonégői.

Egészségi szempontból a legideálisabb rendszer. Egyszeri betüzeléssel egész télen ég, mi által a sok fáradsággal és költséggel járó mindennapi betüzelés megtakarítható. Látható tűz Eredeti biztonsági szabályozó. Gázomlás vagy robbanás teljesen kizárva, el- lebben mindig egyenletes és egészséges meleg- ség, különösen a szoba alsó légrétegeiben is.

Egyedüli elárúsítás Nagybecskerek és vidéke részére: vaskereskedésében az arany kaszához

Boleszny Antal
Nagybecskerek, Hunyadi-utca 606/37.

Van szerencsém a nagyérdemű helybéli és vidéki közönség szives udomására hozni, hogy a városi kertészetben — hely- szüke miatt — igen szép **szoba-növények** cserepes nyíló- virágok, u. m.: gyönyörű chrysanthemumok, cyclomének, ficusok, dracae- nok, legyező és phönix pálmák, szubatényők (arancoria) stb. **jutányos áron beszerezhetők**

Mindszentekre az élővirágok és a koszorúknak oly mennyiségével rendelkezem, hogy bárkivel a versenyt felvehetem. Ne mulassa el tehát a nagy- érdemű közönség működéséről meg- győződést szerezni, nálam egész kiállítás tekintet meg a különféle növényekből.

A fentnevezett növények kizárólag a városi kerté- szetben Amerika-rész Bajza-u. 8. sz. a. kaphatók

További szives pártfogást kér

829-64 **Oláh Gábor**
városi főkertész.
Megyei és városi telefon-szám 309.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy helyben (Hunyadi-(fő)-utcában, Wehner György divataru kereskedése mellett)

cipőáruüzletet nyitottam

ahol raktáron tartok kész férfi-, női- és gyermekcipőket, valamint labszár- védőket, sárcipőket, komót- és posztcipőket a legnagyobb választékban.

Midőn magam a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlom, előre is biztosítom, hogy főtörekvésem oda fog irányulni, hogy b. megelégedésüket minden tekintetben teljesen kiérdemeljem.

Kiváló tisztelettel **Eisenbarth János,** cipőkereskedő.

Mérték utáni cipőkészítés! Mérték utáni cipőkészítés!

816-22

A világhírű és legújabb rendszerű

**BOGINDER
NYERSOLAJ-MOTOROK**

— és azok alkatrészei kizárólag —
ÁNYOS IMRE cégnél kaphatók
BUDAPEST VI., Podmaniczky-u. 17.

Legkisebb nyersolajszükséglet! Feltétlen jóállás! Jutányos árak! Kedvező fizetési feltételek! Kérjen díjtalan felvilágo- sítást és ingyen árjegyzéket!

TELEFON 12-76

ÓH JAJ! **Köhögés, rekedtség** **ÉLJEN!**

és elnyalkasodás ellen elismert gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.
Doboza 1 és 2 korona.
Próbadoboz 50 fillér.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. —
Gyár és főszékhely: **EGGER A. FIA,** cs. és kir. udv. szállító BÉCS.

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Kapható Nagybecskereken: Czika József László, Kollariák Gábor, Losonczy Lehel, Nicolics Emil és Vági Sándor gyógy- szerész uraknál, Melkuhn Dezső ur drogériájában. **Bécszentgyörgyön:** Szerdahelyi Károly gyógyszerész urnál.

Ne fogadjon el más lámpát, mint **Tungsrám!**

főlirású valódi drótlámpát!

Hazai gyártmány! Hazai gyártmány!

Óvakodjunk utánzatoktól!

126-2615

Eladó házak.

A Kossuth- és Lénau-u. sarkán egy 6 szobás, fűszerüzlet, trafik és ital- mérési engedéllyel bíró **ház kerttel,** a vasuti állomáshoz közel, **azonnal eladó.**

Ugyszintén a Lénau-utca 44-ik számú **ház** mely 2 szoba, istálló, pince, kotárka és kertből áll, **eladó.**

Közelebbi ugyanott a tulajdonosnál.

798-33

Bánlakai járás főszolgabírájától.
5260-913. szám. 853-22

Pályázati hirdetés.

Torontálmegye bánlakai járásához tartozó **Tolvád** községben lemondás folytán üresedésbe jött **községi segédjegyzői állásra** pályázatot hirdetek.

A segédjegyző javadalma a következő:
Tolvád község pénztárából 1000 korona;
állami fizetéskiegészítés évi 400 korona;
ötévenként négyszer ismétlődő 100-100 korona ötödéves korpótlék;
lakbér évi 150 korona;
végrehajtási átalány évi 120 korona;
a jelenlegi jegyzőtől az összes járlatjövö- delem és a végzendő összes magánmunkálatok 20%-a.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. c. 6. §-a, illetve az 1900. évi XX. t. c. 3. §-ában előírt képesítésüket igazoló okmányokkal fel- szerelt kérvényüket hozzám **f. é. november hó 10-ig** annyival is inkább adják be, mert a később érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választás határnapját később fogom megállapítani.

Bánlak, 1913. évi október hó 18-án.
Dr. Ürményi, főszolgabíró.

Legfinomabb nemesített fajgyümölcsfákat

törpe és magastörzsűeket ajánl az őszi ültetéshez

-- saját faiskolájából --

Weiterschan J. fűszerkereskedő,
:: Hunyadi- és Aradáci-utca. ::

785-43